

ÇSGB

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI

SGK
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

**T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU**

**Yayın No: 68
Sosyal Güvenlik Bilgi Serisi: 2013/1
ISBN : 978-605-86447-9-3**

**YURTDIŞINDAKİ VATANDAŐLARIN
SOSYAL GÜVENLİK HAKLARI
ve
YURTDIŐİ BORÇLANMA**

www.sgk.gov.tr

ÜCRETSİZDİR

Bu Rehber elektronik ortamda www.sgk.gov.tr internet sayfasından ulaşabilirsiniz.

**Ayrıntılı bilgi için
Kurumumuz Sosyal Güvenlik Merkezlerine
başvurabilirsiniz.**

Her türlü hakkı Sosyal Güvenlik Kurumu
Başkanlığına aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Bu Rehber
basım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate
alınarak hazırlanmıştır.

**Rehberi Hazırlayan Birim
Sosyal Güvenlik Kurumu
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Yurtdışı Hizmetler Daire Başkanlığı**

e-posta: yurtdisi@sgk.gov.tr

Ankara, Mayıs 2013

T.C.
Sosyal Güvenlik Kurumu

MİSYONUMUZ

Kaliteli, adil, kolay erişilebilir, insan odaklı hizmet veren, aktüeryal ve mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemini yürütmek ve geliştirmektir.

VİZYONUMUZ

Vatandaş odaklı hizmet anlayışı içinde etkin, süratli ve kaliteli sosyal güvenlik hizmeti sunan, toplumun güvenine sahip ve aktüeryal dengeleri sağlanmış, saygın bir kurum olmaktır.

İÇİNDEKİLER

1. Ülkemiz hangi ülkeler ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamıştır? 1
2. Sosyal güvenlik sözleşmeleri ile genel olarak hangi haklar güvence altına alınmıştır? 2
3. Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre “mevzuata tabi olmak” ne demektir?..... 3
4. Sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelere geçici görevle gönderilen kişiler hangi ülkenin mevzuatına tabi olmaktadır? 4
5. Libya’da iş üstlenen işverenlerce çalıştırılan Türk işçilerinin sosyal güvenliği nasıl sağlanmaktadır? ... 5
6. Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan İstisna Akdi Anlaşmasının sağladığı haklar nelerdir? 6
7. Sözleşmeli ülkeler adına Kurumumuz genel sağlık sigortası uygulamalarından kimler yararlanmaktadır? 7
8. Ülkemizin imzalamış bulunduğu sosyal güvenlik sözleşmelerinden hangilerinde genel sağlık sigortası uygulaması bulunmaktadır? 8
9. Yurtdışı sigortalıları sağlık yardımlarından nasıl yararlanır? 9
10. Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre sağlık yardım hakkı belgelerinin tatil yörelerindeki sosyal güvenlik merkezlerinde onaylatılması mümkün müdür? 10
11. Yurtdışı sigortalılarının acil olarak sağlık yardımlarından yararlanmaları halinde ne gibi işlem yapılacaktır? 11

12. Anlaşmasız sağlık tesisinde sevsiz olarak yapılan tedavinin acil olup olmadığı nasıl tespit edilmektedir? 12
13. Ödenen acil tedavi ücreti nasıl ve ne kadarı geri alınabilir? 12
14. Geçici olarak ülkemizde bulunan yurtdışı sigortalıların sağlık yardımlarından yararlanma süresi ve sağlık yardımlarından yararlanacak aile bireyleri nasıl belirlenmektedir? 13
15. Geçici olarak bulunulan sürede sağlık yardımı belgesinde kayıtlı süre sona erdikten sonra sağlık yardımlarından yararlanmak için ne yapılır? 14
16. Daimi olarak ülkemizde ikamet eden yurtdışı emeklilerinin sağlık yardımlarından yararlanma süresi ve sağlık yardımlarından yararlanacak aile bireyleri nasıl belirlenmektedir? 15
17. Daimi olarak ülkemizde ikamet edenler neden 6 ayda bir “Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesini” yeniletmektedirler? 16
18. Yardım hakkı belgesi olmadan tedavi bedellerini kendileri ödeyen yurtdışı sigortalıları tedavi bedelini nereden alacaklardır? 17
19. Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre yurtdışında sağlık yardımlarından kimler yararlanabilmektedir? 18
20. 5510 sayılı Kanununun 4/1-a kapsamındaki kişilerin hangi şartları taşımaları durumunda sözleşmeli ülkelerde sağlık yardımlarının Kurumca karşılanması için formüler düzenlenir? 19

21. Ülkemiz ile Almanya Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre kimler Almanya'da sağlık yardımlarından yararlanabilmektedirler? 20
22. Yurtdışı hizmetlerini borçlanarak kendisine aylık bağlanan kişiler sağlık haklarından nasıl yararlanırlar? 21
23. 3201 sayılı Kanuna göre yurtdışı borçlanması ne demektir? 21
24. 3201 sayılı Kanuna göre yurt dışında geçen hangi süreler borçlandırılır? 22
25. 3201 sayılı Kanuna göre yurtdışında geçen hangi süreler borçlanılamaz? 23
26. Yurtdışında geçen süreler ile ülkemizdeki isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin çakışması halinde ne olur? 24
27. Yurtdışında geçen süreleri borçlanabilmek için başvuru anında hangi şartları taşımak gerekir? 25
28. Borçlanma yapılabilmesi için kesin dönüş yapmak şart mıdır? 25
29. Sözleşmeli ülkelerde geçirilen süreleri borçlanmak için hangi belgeleri ibraz etmek gerekir? 26
30. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi bulunmayan ülkelerde geçirilen süreleri borçlanmak için hangi belgeleri ibraz etmek gerekir?..... 27
31. Yurtdışında ev hanımı olarak geçen süreleri borçlanmak için hangi belgeleri ibraz etmek gerekir? 28
32. Yurtdışı borçlanmanın adımları nelerdir? 29

33. 3201 sayılı Kanuna göre sigortalılık ya da işsizlik sürelerini borçlanmak için nereye başvurmak gerekir? 30
34. Yurtdışında ev kadını olarak geçirilen süreleri borçlanmak için nereye başvurmak gerekir?..... 31
35. Yurtdışı borçlanmasında ödenecek primlerin alt ve üst sınırları nasıl belirlenir? 32
36. 2008 yılı Ekim ayı öncesinde devlet memuru olarak çalışması bulunan kişinin borçlanma tutarı nasıl hesaplanır? 33
37. Yurtdışında geçen sürelerin tamamını borçlanma zorunluluğu var mıdır? 34
38. Borçlanma için ödenmesi gereken tutar zamanında ödenmezse ne olur?..... 34
39. Bildirilen borç tutarının bir kısmının ödenmesi halinde ne tür işlem yapılır? 35
40. Borçlanma için bildirilen tutarın tamamı ya da bir kısmı ödendikten sonra borçlanma işleminden vazgeçmek mümkün müdür? 36
41. Sigortalılık başlangıç tarihi nasıl belirlenir? 37
42. Birden fazla yurtdışı borçlanması yapılması durumunda sigortalılık başlangıç tarihi nasıl belirlenir?..... 38
43. Sigortalılık başlangıç tarihi neden önemlidir?..... 38
44. Borçlanılan süreler hangi sigortalılık statüsünden sayılır? 39
45. İsviçre prim transferlerine ait süreler nasıl borçlanılır? 40

46. Zorunlu göçe tabi tutulduktan sonra Türk vatandaşlığına geçenlerin yurtdışı borçlanması hakkında yararlanabilmesi için aranan şartlar nelerdir? 41
47. Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutularak ülkemize gelenlerin borçlanma hakkının kapsamı nedir?..... 42
48. Ülkemize gelen tüm soydaşlarımıza yurtdışı borçlanmasından yararlanma hakkı tanınmış mıdır? 43
49. Yurtdışı sürelerinin borçlanması sonucunda aylık bağlanabilmesinin şartları nelerdir? 43
50. Kesin dönüş ne demektir?..... 44
51. Aylık bağlama şartlarından biri olan “kesin dönüş” ibaresinin tanımında yer alan “sosyal sigorta ödeneği” ve “sosyal yardım ödeneği” hangi anlamda kullanılmaktadır? 45
52. Yurtdışı borçlanması yaparak tarafına aylık bağlanan kişilerin altı aydan daha uzun bir süre yurtdışında bulunmaları halinde sorumlulukları nedir? 46
53. Yoklama belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna zamanında verilmemesinin sonucu nedir? 47
54. Yurtdışı borçlanması ile aylık bağlanan kişiler Türkiye’de sigortalı olarak çalışabilir mi? 48
55. Yurtdışı hizmetlerini borçlanarak kendisine aylık bağlanan kişiler yurtdışında çalışabilirler mi?..... 49
56. 1/10/2008 ile 19/6/2010 tarihleri arasında Türkiye’de sigortalı olarak çalışmasından dolayı aylıkları iptal edilenlerin aylıkları yeniden bağlanmakta mıdır? .. 50

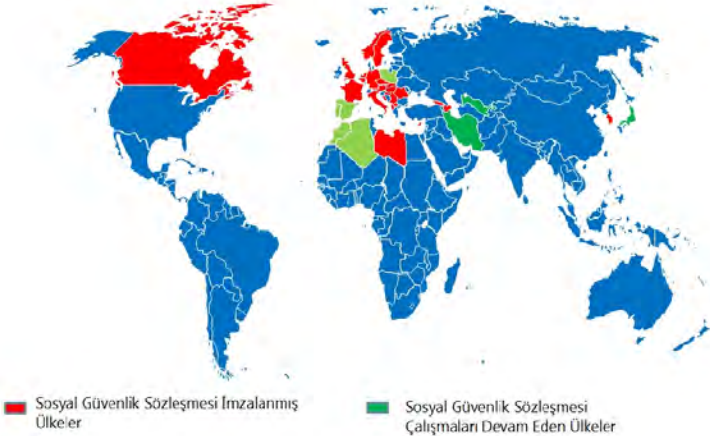
57. Sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında bağlanan sözleşme aylığı (kısmi aylık) nedir? 51
58. Sözleşme aylığı alanlar borçlanma hakkına sahip midir? 52
59. Kısmi aylık alanlar yurtdışı borçlanması yapmak için nereye başvurmalıdırlar? 53
60. Sosyal güvenlik sözleşmesine göre kısmi aylık almakta iken yurtdışı hizmet borçlanması yapanların aylıkları hangi tarih itibari ile tam aylığa dönüştürülür? 54
61. Yurtdışı sigortalılarına yönelik düzenlenen “Danışma Günleri” hakkında bilgi verir misiniz? 55
62. Danışma günlerinin sigortalılar için önemi nedir? . 56
63. Sosyal Güvenlik Kurumu hangi ülkelerden gelir/aylık alanların gelir/aylıklarının ödenmesine aracılık etmektedir?..... 57
64. Yurtdışı iş ve işlemleri için nasıl bilgi alınabilir? 57

1. Ülkemiz hangi ülkeler ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamıştır?

Ülkemiz, 28 ülke ile ikili sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamış olup bunlardan 23 tanesi yürürlüktedir.

Sözleşmesi yürürlükte olan ülkeler, İngiltere, Almanya, Hollanda, Belçika, Avusturya, İsviçre, Fransa, Danimarka, İsveç, Norveç, K.K.T.C., Makedonya, Azerbaycan, Gürcistan, Kanada, Kebek, Romanya, Çek, Bosna-Hersek, Arnavutluk, Lüksemburg, Libya ve Hırvatistan'dır. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi imzalanmış olup, henüz yürürlüğe girmemiş olan ülkeler ise Slovakya, Sırbistan, Karadağ, İtalya ve Güney Kore'dir.

□

2. Sosyal güvenlik sözleşmeleri ile genel olarak hangi haklar güvence altına alınmıştır?

Sosyal güvenlik sözleşmeleri ile;

- Her iki ülke vatandaşlarının, hak ve yükümlölük bakımından eşit işlem görmeleri,
- Bir yardım hakkının doğup doğmadığının saptanmasında, diğer ülkede geçen sigortalılık sürelerinin nazara alınması,
- Sigortalının ölümü halinde, hak sahipleri sıfatıyla, diğer ülkede oturan aile fertlerine dul yetim aylığı bağlanması ve toptan ödeme yapılması,
- Sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkede çalışmaları nedeniyle emekli aylığına hak kazanan sigortalının, ikametini diğer ülkeye nakletse dahi aylığını almaya devam etmesi veya emekli aylığı için gerekli yaşı, diğer ülkeye döndükten sonra tamamlayan sigortalıya emekli aylığı bağlanması,
- Hastalık halinde, sigortalının ve aile fertlerinin, diğer ülkede buldukları sırada da sağlık yardımlarından yararlanmaları,
- Aile fertlerinin, öteki ülkede otursalar dahi, aile yardımlarından faydalanmaları,

güvence altına alınmıştır.

3. Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre “mevzuata tabi olmak” ne demektir?

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde temel kural çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaktır. Ancak, sosyal güvenlik sözleşmelerinde bazı gruplar sözleşmenin bu ana prensibinden ayrı tutulmuştur. Bunlar;

- İşverenleri tarafından geçici bir süre ile akit ülkeye gönderilenler,
- Uluslararası nakliyat işinde çalışanlar,
- Elçilik, konsolosluk, diplomatik misyon ve benzeri yerlere gönderen ülkenin sivil ve askeri personelleri,
- Akit taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemilerde veya akit ülkenin limanlarında çalışanlar,

olarak sıralanabilir.

4. Sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelere geçici görevle gönderilen kişiler hangi ülkenin mevzuatına tabi olmaktadır?

İş merkezi Türkiye’de bulunan bir işverenin işçisi bu işverenin hesabına çalışmak üzere veya işvereni tarafından belirli bir işin icrası amacıyla geçici olarak sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış bir ülkeye gönderildiği takdirde, bu işçi hakkında o ülkede çalıştığı sürece, sanki Türkiye’de çalışıyormuş gibi, ülkemiz mevzuatı uygulanacaktır.

Bu ş eilde iki ülkede de sigorta primi ödenmesi engellenerek mükerrer sigortalılığın önlenmesi sağlanmıştır.

□

A/T

Türk-Alman Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 9. maddesi çerçevesinde geçici görevlendirme Ausnahmeregelung nach Artikel 9 des deutsch-türkischen Abkommens

1	Sigortalının / Versicherte(r) Soyadı, Adı / Name, Vorname: Doğum Tarihi / Geburtsdatum: Sigorta No. / Versichertennummer.
2	Geldiği ülkedeki işveren / Arbeitgeber im Herkunftsstaat Adı / Bezeichnung: Adresi / Anschrift:

5. Libya'da iş üstlenen işverenlerce çalıştırılan Türk işçilerinin sosyal güvenliği nasıl sağlanmaktadır?

01.09.1985 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye- Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre, Libya'da iş yapmakta olan Türk işverenlerin yanında çalışan Türk işçileri "daimi işçi", Libya'da Libyalı işveren veya üçüncü bir ülke işvereni yanında çalışan Türk işçileri "geçici işçi" statüsünde sayılmıştır.

Daimi işçi statüsündeki işçilerimiz, 5510 sayılı Kanuna tabi tutulmakta ve bunların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin sigorta kollarına ilişkin primleri Kurumumuza yatırılmakta, bunlar için genel sağlık sigortası primi yatırılmamaktadır.

Ayrıca, Libya mevzuatına göre öngörülen hastalık sigortası primleri, işverenler tarafından Libya sosyal güvenlik kurumuna ödenmektedir.

6. Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan İstisna Akdi Anlaşmasının sağladığı haklar nelerdir?

Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan İstisna Akdi Anlaşması hükümlerine göre Türk firmaları Almanya'da çalıştırmak üzere Türkiye'den belirlenen sayıda işçi götürebilmektedir.

- Bu işçiler Almanya'da çalıştıkları süre boyunca Türk mevzuatına tabi kalmaktadırlar,
- Almanya'da buldukları sırada sağlık yardımları Kurumumuzca karşılanmaktadır,
- Bu ülkede çalıştıkları sürede Türkiye'deki bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri genel sağlık sigortasından yararlanabilirler.

7. Sözleşmeli ülkeler adına Kurumumuz genel sağlık sigortası uygulamalarından kimler yararlanmaktadır?

Sözleşmelere göre;

- Geçici olarak ülkemizde bulunmalarda; sağlık yardım hakkı formülerinde kayıtlı olanların tamamı acil hallerle sınırlı olmak üzere,
- Daimi ikametlerde; sosyal güvenlik sözleşmelerine göre belirlenen kişiler,

Kurumumuz mevzuatına göre öngörülen sağlık yardımlarından yararlanabilmektedir.

Bu kapsamda sağlık yardımlarından yararlanmak için ilgililerin ülkemizde genel sağlık sigortalısı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlüsü olmaması gerekmektedir.

8. Ülkemizin imzalamış bulunduğu sosyal güvenlik sözleşmelerinden hangilerinde genel sağlık sigortası uygulaması bulunmaktadır?

Ülkemizin imzalamış olduğu sosyal güvenlik sözleşmelerinden 23'ü halen yürürlükte olup bunlardan; Almanya, Hollanda, Belçika, Avusturya, Fransa, KKTC, Makedonya, Azerbaycan, Romanya, Çek Cumhuriyeti, Bosna Hersek, Arnavutluk, Lüksemburg ve Hırvatistan ile imzalanmış sözleşmelerde sağlık sigortası uygulaması bulunmaktadır.

Ancak, Azerbaycan ve Arnavutluk mevzuatlarından kaynaklanan nedenlerden dolayı bu ülkelerle imzalanmış sözleşmelerde yer alan sağlık sigortasına ilişkin hükümler uygulanmamaktadır.

9. YurtdiŐi sigortalıları sağlık yardımlarından nasıl yararlanır?

Ülkemizde gerek geçici olarak bulunan, gerekse daimi olarak ikamet eden yurtdiŐi sigortalılarının, kayıtlı oldukları ülke sigorta kasalarından alacakları formüleri, Türkiye’de buldukları ya da ikamet ettikleri yerdeki Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerinde/ Sosyal Güvenlik Merkezlerinde faaliyet gösteren yurtdiŐi işlemleri servislerine ya da Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerinin yetkilendirdiği Sosyal Güvenlik Merkezlerine ibraz etmeleri gerekmektedir.

Bu kişiler, Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminden alacakları “Sosyal Güvenlik Sözleşmelerine Göre Sağlık Yardım Belgesi” ile Kurumun anlaşmalı olduğu tüm sağlık tesislerinden diğer genel sağlık sigortalıları gibi sağlık yardımlarından, yasal olarak kendilerinin ödemeleri zorunlu olan katkı ve katılım payları hariç olmak üzere ücretsiz olarak yararlanabilmektedirler.

10. Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre sağlık yardım hakkı belgelerinin tatil yörelerindeki sosyal güvenlik merkezlerinde onaylatılması mümkün müdür?

Ülkemizin imzalamış olduğu sosyal güvenlik sözleşmelerinden sağlık sigortası uygulaması olan ülke sigortalılarının geçici olarak ülkemizde buldukları sırada acil olarak tedaviye ihtiyaç duymaları halinde, geldikleri ülkenin sosyal güvenlik kurumlarınca tanzim edilen sağlık yardım hakkı formülerlerini Türkiye’de buldukları yerde “Yurtdışı İşlemleri Servisi” bulunan ünitelere müracaat ederek onaylatabilmektedirler.

Ayrıca sosyal güvenlik il müdürlüklerinin yetkilendirdiği sosyal güvenlik merkezlerinde de bu belgelerin onaylatılması mümkün bulunmaktadır.

11. YurtdiŐi sigortalılarının acil olarak sağlık yardımlarından yararlanmaları halinde ne gibi işlem yapılacaktır?

YurtdiŐi sigortalılarının sağlık yardımı alabilmeleri için kendilerine verilen “Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi” ile Kurumumuzun anlaşmalı olduğu Sağlık Bakanlığı sağlık tesisleri ile özel ya da üniversite sağlık tesislerine müracaat etmeleri gerekmektedir.

Kurumumuzla anlaşması olmayan sağlık tesislerinden ancak anlaşmalı birimlerinin sevki ile hizmet alınabilmektedir. Bu kurala uymadan, doğrudan anlaşmasız sağlık tesislerine müracaat edenlerin

yapmış oldukları tedavi masrafları, yapılan tedavinin acil olması durumunda Kurumca karşılanmaktadır.

12. Anlaşmasız sağlık tesisinde sevsiz olarak yapılan tedavinin acil olup olmadığı nasıl tespit edilmektedir?

Yapılan tedavinin acil olup olmadığı, yapılan tedaviye ilişkin tıbbi belgelerin Kuruma ibraz edilmesi ve ibraz edilen belgelerin Kurumla anlaşmalı sağlık kuruluşunun incelemesine göre tespit edilmektedir.

13. Ödenen acil tedavi ücreti nasıl ve ne kadarı geri alınabilir?

Bu durumdaki bir sigortalının, ödemeyi kendi yapmışsa yapılan tedaviye ilişkin raporları ve faturaları ile birlikte Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/ Sosyal Güvenlik Merkezine müracaat etmesi gerekmektedir. Tedavinin acil olarak kabul edilmesi halinde, Sağlık Uygulama Tebliğinde öngörülen hükümlere göre sigortalıya geri ödeme yapılmaktadır.

14. Geçici olarak ülkemizde bulunan yurtdiŐi sigortalıların sağlık yardımlarından yararlanma süresi ve sağlık yardımlarından yararlanacak aile bireyleri nasıl belirlenmektedir?

Ülkemizde geçici olarak bulunanlar, beraberinde getirdikleri belgelerde kayıtlı süre içinde sağlık yardımına sahiptirler.

Geçici bulunmalarda sağlık yardımından yararlanacak kişiler belgeyi düzenleyen ülke mevzuatına göre belirlenmektedir.

15. Geçiçi olarak bulunulan sürede sağlık yardımı belgesinde kayıtlı süre sona erdikten sonra sağlık yardımlarından yararlanmak için ne yapılır?

Sürenin bitiminden sonra sağlık yardımına ihtiyaç duyulması halinde;

- Kurumun ilgili birimine müracaat ederek sözleşmeli ülkeden tedavi süresi için yeni belge talebinde bulunulur.
- Sigortalı doğrudan bağlı bulunduğu ülke sigorta kurumu ile temasa geçerek tedavi süresi için yeni belge talebinde bulunur.

Bu sırada alacağı sağlık yardımlarından ücretli yararlanır. Daha sonra sözleşmeli ülkeden uzayan süreye ait belge intikal ettiğinde geriye dönük “Sosyal Güvenlik

Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesi” düzenlenerek ilgililerin harcamalarının Sağlık Uygulama Tebliği hükümlerine göre kendilerine iadesi sağlanır.

16. Daimi olarak ölkemizde ikamet eden yurtdiŐ emeklilerinin sağlık yardımlarından yararlanma süresi ve sağlık yardımlarından yararlanacak aile bireyleri nasıl belirlenmektedir?

Ölkemizde daimi ikamet edenler sözleşmeli ölk sigorta kurumlarınca düzenlenen belgede kayıtlı sürede sağlık yardımının sona erdiğine dair bildirim gelinceye kadar sağlık yardımlarından yararlanırlar.

Daimi ikametlerde kimlerin sağlık yardımlarından yararlanacakları sözleşmelere göre değişmektedir.

- Almanya, Hollanda, Belçika, Fransa, Çek Cumhuriyeti, K.K.T.C. Lüksemburg ve Hırvatistan sözleşmelerinde aile bireyleri Kurumumuz mevzuatına göre,
- Makedonya, Romanya, Azerbaycan, Bosna-Hersek ve Arnavutluk sözleşmelerinde aile bireyleri ilgili ölk mevzuatına göre,

belirlenmektedir.

17. Daimi olarak ölkemizde ikamet edenler neden 6 ayda bir ‘‘Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Göre Sağlık Yardım Belgesini’’ yeniletmektedirler?

Daimi ikametlerde sağlık yardım hakkı belgeleri sözleşmeli ölk sigorta kurumlarınca ya uzun süreli ya da yardım hakkının kapatılacağı tarih bildirilmeden Kurumumuza gönderilmektedir.

Ancak yurtdışı sigortalıları sağlık yardımını alırlarken ilgili hastalık kasaları çeşitli gerekçelerle bu yardım hakkını sona erdirmektedir.

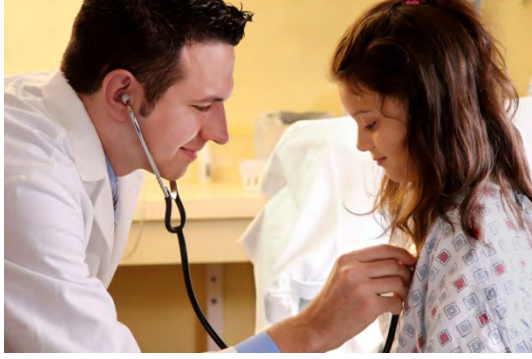
Yurtdışı sigortalılarının sağlık yardımlarının devam edip etmediğinin kontrol edilmesi amacıyla söz konusu belgeler 6 aylık dönemlerle düzenlenerek ilgilere verilmektedir.

18. Yardım hakkı belgesi olmadan tedavi bedellerini kendileri ödeyen yurtdiŐi sigortalıları tedavi bedelini nereden alacaklardır?

Bağlı olduğu sigorta kurumundan sağlık yardımını almasını sağlayan belgeyi (formüler) almadan ölkemizde sağlık yardımlarını kendi imkânları ile karŐılayan yurtdiŐi sigortalısı raporlarını ve harcamalarına ait faturaları alır. Kayıtlı olduğu öлкеye döndüğünde sağlık harcamalarına ilişkin raporlarını ve faturalarını bağlı olduğu sigorta kurumuna ibraz ederek gider iadesi talebinde bulunur. Bu durumda; talebi alan sigorta kurumu sözleşmede hüküm bulunması halinde rapor ve faturaları Kurumumuza göndererek yapılan tedavi için ölkemizde belirlenmiŐ ücretin bildirilmesini talep eder. Kurumumuzca o tedavi için öngörölen ücret ilgili kasaya bildirildiğinde, kasa bildirilen miktarı ilgiliye gider iadesi olarak öder.

19. Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre yurtdışında sağlık yardımlarından kimler yararlanabilmektedir?

Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde Kurumumuz adına;

5510 sayılı kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olanlarla 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sigortalılar ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerinin sağlık yardımlarından yararlanma hakları bulunmaktadır. Bu kapsamdakilerden;

- Geçici görevle yurtdışına gönderilen sigortalılar,
- Sürekli görevle yurtdışına gönderilenler ile beraberlerindeki bakmakla yükümlü olunan aile bireyleri,
- Öğrenim amaçlı olarak yurtdışında bulunan sigortalılar ve emeklilerin bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri,

- Turistik amaçlı olarak yurtdiőinde bulunan sigortalılar ve emekliler ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri,
- Daimi olarak yurtdiőinde ikamet eden sigortalıların bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri ile emeklilerle bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri,
- Tedavi edilmek üzere yurtdiőına gönderilen genel sağlık sigortalıları ile bakmakla yükümlü olunan aile bireyleri,

yurtdiőında buldukları ya da ikamet ettikleri sırada sağlık yardımlarından yararlanabilirler.

20.5510 sayılı Kanunun 4/1-a kapsamındaki kişilerin hangi şartları taşımaları durumunda sözleşmeli ülkelerde sağlık yardımlarının Kurumca karşılanması için formüler düzenlenir?

5510 sayılı Kanunun 4/1-a kapsamındaki kişilere,

- Sigortalılık niteliğinin yitirilmemiş olması,
- Aynı işyerinde veya aynı işverenin farklı, işyerlerinde İş Kanununa göre izin hakkının kazanılması,
- Sağlık yardım hakkının açık olması,

durumunda sağlık yardım hakkı formüleri düzenlenir.

21. Ülkemiz ile Almanya Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre kimler Almanya'da sağlık yardımlarından yararlanabilmektedirler?

Almanya ile imzalanan sosyal güvenlik sözleşmesinin hastalık hükümlerinden sadece işçilerimiz ve emeklileri yararlanmaktaydı.

Alman irtibat kurumu ile anlaşmaya varılarak esnaf ve memurlarımız ile bu kapsamda emekli olanlarla bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin Türkiye-Almanya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi'nin sağlık yardımlarına ilişkin hükümlerinden yararlanması sağlanmıştır.

Bu düzenleme ile Almanya'ya giden tüm sigortalılar ile tüm emekliler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişiler sağlık yardımına kavuşmuştur.

22. YurtdiŐi hizmetlerini borçlanarak kendisine aylık bağlanan kişiler sağlık haklarından nasıl yararlanırlar?

Aylık bağlanan sigortalılar ve bakmakla yükümlü oldukları kimseler, sağlık yardımlarından faydalanabilmek için Türkiye’de ikamet etmek Őartıyla sosyal güvenlik il müdürlüklerimize veya sosyal güvenlik merkez müdürlüklerimize baŐvurup ‘‘Sağlık Aktivasyon Talep Formu’’nu doldurmak suretiyle sağlık haklarından yararlanabilirler.

23. 3201 sayılı Kanuna göre yurtdiŐi borçlanması ne demektir?

YurtdiŐi borçlanması, Türk vatandaşlarının yurtdiŐinde yine Türk vatandaŐı olarak 18 yaŐını doldurduktan sonra geçmiş belirli sürelerinin borçlanılarak, yani bu sürelerin prim karŐılıėının Kuruma ödenmesi yoluyla Türkiye’de geçirilmiŐ sigortalılık süreleri gibi kabul edilmesidir.

Kişilere, borçlandıkları sigortalılık sürelerine istinaden talep etmeleri ve aylık bağlama Őartlarını taşımaları halinde aylık bağlanmaktadır.

24.3201 sayılı Kanuna göre yurt dışında geçen hangi süreler borçlandırılır?

3201 sayılı Kanuna göre aşağıdaki süreler borçlanılabilir:

- **Sigortalılık Süreleri:** Yurtdışında sigortalı olarak çalışılan ya da ikamet haricinde çalışmaya eşdeğer süreler, (isteğe bağılı prim ödeme süreleri, çocuk yetiştirme süreleri, işsizlik ödeneğı süreleri vb.)
- **İşsizlik Süreleri:** Sigortalılık süreleri arasında veya sonunda bir yıla kadar olan yurtdışında geçen işsizlik süreleri,
- **Ev Kadını Olarak Geçirilen Süreler:** Medeni durumlarına bakılmaksızın kadınların sigortalılık süreleri haricinde yurtdışında buldukları süreleri.

25.3201 sayılı Kanuna göre yurtdiőında geçen hangi süreler borçlanılamaz?

3201 sayılı Kanuna göre aşağıdaki süreler borçlanılamaz:

- 18 yaŐını doldurmadan önceki sigortalı, iŐsiz veya ev kadını olarak geçirilen süreler,
- Türk vatandaŐı değilken yurtdiőında geçirilen süreler,
- Kısmi aylık alanlar için geçerli olmak üzere, işsizlik ve ev hanımlığı süreleri,
- Yurtdiőında çalıştıkları halde sigortalılıkları Türkiye’de olan kişilerin yurtdiőındaki çalışma süreleri;
 - *Libya’da Türk iŐverenlerince üstlenilen iŐlerde çalıŐanların 1/9/1985 tarihinden bu yana Libya’da geçirdikleri süreler*
 - *Almanya’da istisna akdine göre iş üstlenen Türk iŐverenlerince çalıŐtırılanların yurtdiőında geçici görevle buldukları süreler*

26. Yurtdiőında geçen süreler ile ölkemizdeki isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin çakışması halinde ne olur?

Türkiye'deki sosyal güvenlik kanunlarına göre yurtiçinde isteğe bağlı sigortaya prim ödenen süreler ile sözleşmesiz ölkelerde geçen sigortalılık veya ev kadını olarak geçen sürelerin çakışması halinde, sözleşmesiz ölkelerde geçen sigortalılık veya ev kadınlığı süreleri borlandırılmamaktadır.

Ölkemizle imzalanmış ikili sosyal güvenlik sözleşmelerine göre yurtdiőından ölkemizde isteğe bağlı sigortaya prim ödemenin mümkün olduğu Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre hariç olmak üzere sözleşmeli ölkedeki çalışma süreleri ile ölkemizdeki isteğe bağlı sigortaya prim ödenen sürelerin çakışması halinde, isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilmekte ve yurtdiőı süreleri talep halinde borçlandırılmaktadır.

Ancak, sözleşmeli ölkelerdeki ev kadınlığı süreleri ile ölkemizdeki isteğe bağlı sigortaya tabi sürelerin çakışması halinde isteğe bağlı sigorta geçerli kabul edilmekte ve bu sürelerdeki yurtdiőında geçen ev kadınlığı süreleri borlandırılmamaktadır.

27. Yurtdiőında geçen süreleri borçlanabilmek için başvuru anında hangi Şartları taşımak gerekir?

Başvuru anında;

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaŐı olmak,
- Yazılı talepte bulunmak,
- Belirli nitelikte yurtdiőı süreleri bulunmak, (bkz: Soru 23)
- Hizmet sürelerini belgelendirmek

Şartları gerekmektedir.

28. Borçlanma yapılabilmesi için kesin dönüş yapmak Şart mıdır?

Kesin dönüş, yurtdiőı borçlanma talebinde bulunabilmenin Şartları arasında değildir.

Kesin dönüş, borçlandıkları yurtdiőı hizmetleri dikkate alınarak aylık talebinde bulunanlar için aranan bir Őarttır.

29. Sözclemeli ölkelerde geçirilen süreleri borçlanmak için hangi belgeleri ibraz etmek gerekir?

Başvuru için, Kurumumuz www.sgk.gov.tr internet sitesinde “*Emeklilik > Form ve Dilekçeler*” başlığı altında yer alan “YurtdiŐi Borçlanma Talep Dilekçesi”nin eksiksiz doldurularak, bu dilekçe ile birlikte aşağıdaki belgelerden sadece birinin ibraz edilmesi gerekir.

- a) alıŐılan ölkedeki ilgili sigorta merciinden alınacak hizmet cetveli veya sigorta kartı,
- b) Kamu kurumlarında çalışanlar için; söz konusu ölkedeki ilgili belediyelerce düzenlenmiŐ hizmet belgesi ya da vergi dairelerince düzenlenmiŐ olan çalışma sürelerine ilişkin belgeler ya da ilgili meslek kuruluşları/birliklerince veya diğer resmi kuruluşlarca verilen hizmet belgelerinden birisi,
- c) YurtdiŐında kendi adına ve hesabına çalışanlar için; bağılı bulunulan vergi dairesi, ilgili meslek kuruluşu/birliklerince verilen hizmet belgesi,
- d) Bulunulan ölkelerdeki Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alınacak ve yurtdiŐi borçlanma için kullanılacağı belirtilen hizmet belgesi.

NOT: Sözclemeli ölkeleri öğrenmek için 1 inci sorunun cevabına bakınız.

30. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi bulunmayan ülkelerde geçirilen süreleri borçlanmak için hangi belgeleri ibraz etmek gerekir?

Başvuru için, Kurumumuz www.sgk.gov.tr internet sitesinde “*Emeklilik > Form ve Dilekçeler*” başlığı altında yer alan “Yurtdışı Borçlanma Talep Dilekçesi”nin eksiksiz doldurularak bu dilekçe ile birlikte aşağıdaki belgelerden sadece birinin ibraz edilmesi gerekir.

- a) Bulunulan ülkelerdeki Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alınacak ve yurtdışı borçlanma için kullanılacağı belirtilen hizmet belgesi,
- b) Yurtdışında çalıştıkları iş yerlerinden alacakları hizmet sürelerini gösterir bonservisleri ile birlikte pasaportlarında bulunan çalışma izinlerinin tercümeleri,
- c) Gemi adamları, çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkelerde bulunan Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerinden alacakları hizmet belgelerini veya iş yerlerinden alacakları sigortalılık sürelerini gösterir bonservisleri ile gemilerde çalıştıklarını gösterir belgelerde kayıtlı bulunan çalışma izinlerinin tercümeleri ya da pasaportlarında çalışma süreleri ile örtüşen giriş-çıkış tarihlerini gösterir sayfaların örnekleri.

31. Yurtdiőında ev hanımı olarak geçen süreleri borçlanmak için hangi belgeleri ibraz etmek gerekir?

Başvuru için, Kurumumuz www.sgk.gov.tr internet sitesinde “*Emeklilik > Form ve Dilekçeler*” başlığı altında yer alan “Yurtdiőı Borçlanma Talep Dilekçesi”nin eksiksiz doldurularak bu dilekçe ile birlikte aşağıdaki belgelerden sadece birinin ibraz edilmesi gerekir.

- a) Ev kadını olarak geçen süreler, ev kadınlarının yurtdiőında oturduklarına dair alacakları ikamet belgesinin Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca veya yurtdiőında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilike onaylanmış tercümesi,
- b) alıŐma ve sosyal güvenlik müşavirlik veya ataŐeliğinin bulunduğu Türk temsilciliklerince ikamet belgesine istinaden düzenlenecek belge,
- c) Yurtdiőına ıkış ve yurda giriş tarihlerinin, fotoğraf ve künye bilgilerinin bulunduğu pasaport sayfalarının fotokopisi ya da emniyet müdürlüklerinden alacakları yurda giriş-çıkış çizelgesi.

32. Yurtdiő borçlanmanın adımları nelerdir?

Başvuru için gereken belgeler temin edildikten sonra, Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimine posta yoluyla ya da doğrudan başvuruda bulunulur. Kurum kişi adına borç miktarını tahakkuk ettirdikten sonra iadeli taahhütlü posta yoluyla bilgilendirme yapar. Borcun bilgilendirme tarihinden itibaren 3 ay içerisinde kendilerine bildirilen borcun tamamını Kuruma ödemeleri halinde borçlanma işlemleri tamamlanmış olur.

08.05.2008 tarihinden önce yurtdiő borçlanma başvurusunda bulunanlardan; borç tahakkuku ile ilgili işlemleri devam edenler, borç tahakkuku yapılmış olanlar ve tahakkuk ettirilen borçlarının tamamını ödemeyenler borçlarını günlüğü 3,5 Amerikan Doları üzerinden diledikleri zaman ödeyebilirler.

33.3201 sayılı Kanuna göre sigortalılık ya da işsizlik sürelerini borçlanmak için nereye başvurmak gerekir?

- Daha önce Türkiye'de işçi olarak ya da kendi nam ve hesabına çalışması bulunanlar ile hiç çalışması bulunmayanlar için, ikametlerinin bulunduğu yerdeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne veya sosyal güvenlik merkezine,
- Devlet memuru olarak çalışması bulunanların, SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yurtdışı Hizmetler Daire Başkanlığı – Kamu Borçlanma Servisi Milli Müdafaa Cad. No:24 Bakanlıklar /Ankara adresine,

başvurmaları gerekmektedir.

- Yurtdiő çalışması bulunanlardan kesin dönüş yaptıktan sonra hayatını kaybedenlerin hak sahiplerince yapılacak borçlanma başvuruları da sigortalının durumu dikkate alınarak yukarıdaki şekilde ilgili birimlere yapılır.

34. Yurtdiőında ev kadını olarak geçirilen süreleri borçlanmak için nereye başvurmak gerekir?

Türkiye'de Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi çalışması olanların ya da hiç çalışması bulunmayanların Kuruma; son defa 506 sayılı Kanunun geçici 20'nci maddesine tabi sandıklardan birine tabi çalışması olanların ise ilgili sandığa başvurmaları gerekmektedir.

Kuruma başvurularda, 32 nci sorunun cevabında anılan başvuru yerleri geçerlidir.

35. YurtdiŐi borçlanmasında ödenecek primlerin alt ve üst sınırları nasıl belirlenir?

Günlük borçlanma alt sınırı asgari ücretin günlük tutarının %32'si kadardır. Günlük borçlanma üst sınırı ise asgari borçlanma tutarının 6,5 katıdır.

1 Ocak – 30 Haziran 2013 dönemine ilişkin günlük borçlanma alt sınırı 10,44 TL'dir. Aynı dönem için günlük borçlanma üst sınırı ise 67,85 TL'dir. Sigortalı alt ve üst sınırlar arasında bir tutarı tercih etmek kaydıyla borçlanma talebinde bulunabilir.

Örneğın, sigortalı kişi günlük 20 TL ödeyerek 5 yıllık yurtdiŐi çalışma süresini (1800 gün) borçlanma talebinde bulunursa borçlanma tutarı $20 \times 1800 = 36.000$ TL olarak hesaplanmaktadır.

36.2008 yılı Ekim ayı öncesinde devlet memuru olarak çalışması bulunan kişinin borçlanma tutarı nasıl hesaplanır?

Böyle bir durumda Türkiye'den ayrılmadan önceki en son derece ve kademelerine bakılmaktadır. Daha sonra eğitim durumlarının yanı sıra yurtdışında geçirilen her üç yıllık süre bir derece, her bir yıllık süre de bir kademe olarak dikkate alınmakta ve bu derece kademeler kişilerin 657 sayılı Kanuna göre yükselebilecekleri derece/kademeyi geçmemek kaydıyla Türkiye'den ayrılmadan önceki derece kademelerine eklenmektedir.

Tespit edilen derece ve kademeye denk gelen göstergenin başvuru tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak borçlanma yapılmaktadır.

2008 yılı Ekim ayı sonrası devlet memuru olarak çalışmış olanlar için borçlanma tutarları borçlanma alt ve üst sınırları başlığında belirtildiği gibi hesaplanmaktadır.

37. Yurtdiőında geçen sürelerin tamamını borçlanma zorunluluğu var mıdır?

Yurtdiőında geçen sürelerin tamamının borçlanılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Başvuru sahipleri, bu sürelerin tamamını borçlanma isteğinde bulunabilecekleri gibi, bir kısmını ya da aylık bağlamaya yetecek bölümünü de borçlanma talebinde bulunabilirler. Bu konudaki tercihin, başvuru sırasında yazılı olarak belirtilmesi gerekmektedir.

38. Borçlanma için ödenmesi gereken tutar zamanında ödenmezse ne olur?

Sigortalı kişi, borçlanma tutarının kendisine bildirildiği (posta ile tebligatın yapıldığı) günden itibaren üç ay içerisinde bildirilen bu borç tutarını Kuruma ödemelidir. Bu tutarın süresi içinde ödenmemesi halinde bu borçlanma geçersiz sayılmaktadır.

39. Bildirilen borç tutarının bir kısmının ödenmesi halinde ne tür işlem yapılır?

Ödenen miktar ile orantılı süre geçerli sayılmakta, kalan sürenin geçerli sayılması yeni bir borçlanma talebine bağılı olmaktadır. Örneğın 08.03.2013

tarihinde asgari tutar üzerinden 3600 günlük borçlanma talebinde bulunan bir kiŐiye tahakkuk ettirilecek borç tutarı $10,44 \times 3600 = 37.584$ TL'dir. Kişi bu borcun 30.000 liralık kısmını ödemiş ise ödediğini andaki sürenin borçlanma işlemi gerçekteşmiş olmaktadır. Ödenen miktara karşılık gelen gün sayısı aşağıdaki gibi bulunmaktadır:

$$3600 \times \frac{30.000}{37.584} = 2873 \text{ gün}$$

Bu durumda sigortalı kişi ödediğini 30.000 TL karşılığında 2873 gün borçlanmış sayılmaktadır. Ödemesi yapılmamış olan 727 günün borçlanılabilmesi için kişinin bu süreyi yeniden borçlanma talebinde bulunması gerekmektedir.

40. Borçlanma için bildirilen tutarın tamamı ya da bir kısmı ödendikten sonra borçlanma işleminde vazgeçmek mümkün müdür?

Tahakkuk ettirilen borcun tamamını ya da bir kısmını ödemiş olan sigortalı kişi, aylık almaya başlamadan önce borçlanmanın iptali için yazılı başvuruda bulunursa, ödemiş olduğu paranın tamamı faiz uygulanmaksızın kendisine iade edilmektedir. Borçlandıkları hizmetleri ile malullük ya da yaşlılık aylığına hak kazanamayanlar da yazılı başvuruda bulunmak kaydıyla paralarını geri alabilmektedir.

Ancak, borçlandıktan sonra kendilerine bu borçlanma sayesinde aylık bağlananlar aylıklarını almaya başladıkları tarihten sonra borçlanmadan vazgeçemeyeceklerinden, ödedikleri para iade edilmez.

41. Sigortalılık başlangıç tarihi nasıl belirlenir?

Sigortalılık başlangıç tarihinin belirlenmesinde sigortalının Türkiye'de çalışmasının olup olmamasına bağlı olarak iki durum söz konusudur:

- Kişinin Türkiye'de çalışması varsa:
Türkiye'deki çalışmasından önceki sürelerin borçlanılması halinde, Türkiye'deki sigortalılık tarihinden itibaren borçlanılan gün sayısı kadar geriye gidilmek kaydıyla bulunulan tarih sigortalılık başlangıç tarihi olarak belirlenir. Kişinin Türkiye'deki çalışmasından sonraki süreleri borçlanması halinde, sigortalılık başlangıç tarihi, Türkiye'de sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarih olarak belirlenir.
- Kişinin Türkiye'de çalışması yoksa:
Sigortalılık başlangıcı, kişinin borçlanmadan dolayı tahakkuk eden tutarın tamamını ödediği tarihten itibaren borçlanılan gün sayısı kadar geriye gidilmek suretiyle hesaplanan tarih olarak tespit edilir. Örneğin, 3600 günlük borçlanma yapan kişi 01.10.2013 tarihinde adına tahakkuk eden borcun tamamını öderse sigortalılık başlangıç tarihi 01.10.2003 olarak dikkate alınır.

42. Birden fazla yurtdiŐi borçlanması yapılması durumunda sigortalılık başlangıç tarihi nasıl belirlenir?

Birden fazla yurtdiŐi hizmet borçlanması yapılması durumunda, sigortalılık süresinin başlangıç tarihi borçlanılan toplam gün sayısı esas alınarak borcun en son ödendiği tarihten borçlanılan toplam gün sayısı kadar geriye götürülerek bulunur.

Örneğin, Türkiye’de çalışması bulunmayan ve 3600 günlük borçlanma yapan bir kişi adına tahakkuk eden borcun tamamını 01.10.2012 tarihinde, daha sonra 1800 gün borçlanma yapması nedeniyle adına tahakkuk eden borcun tamamını 01.01.2013 ödemesi halinde ilk iŐe giriş tarihi, borcun en son ödendiği 01.01.2013 tarihinden 5400 gün geriye götürülerek 01.01.1998 olarak belirlenir.

43. Sigortalılık başlangıç tarihi neden önemlidir?

Aylığa hak kazanmak için ilgili mevzuat gereği aylık bağlanabilmesi için gerekli olan Őartların tespit edilebilmesi bakımından 4(a) sigortalıları için sigortalılık başlangıç tarihi, 4(b) ve 4(c) sigortalıları için ise prim ödeme Őartının dolacağı tarihin tespiti bakımından sigortalılık başlangıç tarihi önem taŐımaktadır.

44. Borçlanılan süreler hangi sigortalılık statüsünden sayılır?

Yurtdışı borçlanmasına dair süreler, ilgilinin Türkiye’de sigortalılığı varsa borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık statüsü ile aynı kapsamda değerlendirilir. Kişinin Türkiye’de çalışması yok ise 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

Örneğin, Türkiye’de 506 sayılı Kanun kapsamında 10/2/1995-30/6/1995 tarihleri arasında sigortalı olan ve yurtdışında 1/1/1979-1/1/1994 tarihleri arasında geçen 15 yıllık süreyi borçlanan bir kişiyi yurtdışı borçlanmasına dair süreleri 4(a) statüsünde değerlendirilir.

45.İsviçre prim transferlerine ait süreler nasıl borçlanılır?

Türkiye ile İsviçre arasında imzalanmış olan sosyal güvenlik sözleşmesine göre Türk vatandaşlarının İsviçre'den malullük, yaşlılık ve ölüm halinde bir yardım hakkından yararlanılmamış olması ve Türkiye'de veya üçüncü bir ülkede yerleşmek amacıyla İsviçre'nin kesin olarak terk edilmiş olması koşuluyla İsviçre'deki çalışmaları esnasında işçi ve işveren hissesi dahil olmak üzere yaşlılık ve ölüm sigortası primi olarak kesilen tutarın tamamının Kuruma transferi mümkündür.

Transfer edilen primlere ilişkin sürenin tamamını borçlanarak borcu ödeyen sigortalıya bu primlerin tamamı iade edilir. Sigortalı bu sürenin bir kısmını

borçlanarak borcu öderse borçlanılan gün sayısına isabet eden orandaki primleri sigortalıya veya mirasçılara iade edilir. İade işlemi transfer tarihindeki cari kura göre Türk Lirası üzerinden yapılır. İsviçre Frangı olarak Kurumumuz hesabına aktarılan primler, transferin gerçekleştiği tarihteki kur üzerinden yurtdışı borçlanma sürelerine mahsup edilir.

46. Zorunlu göçe tabi tutulduktan sonra Türk vatandaşlığına geçenlerin yurtdiő borçlanması hakkında yararlanabilmesi için aranan şartlar nelerdir?

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamıő ülkelerden 1/1/1989 tarihinden 8/5/2008 tarihine kadar zorunlu göçe tabi tutulduktan sonra Türk vatandaşlığına geçenlerin geldikleri ülkedeki hizmetlerinin borçlanma yoluyla değerlendirilmesi imkanı getirilmiőtir.

Söz konusu borçlanma hakkında yararlanabilmek için aranan şartlar Őunlardır.

- 1/1/1989 tarihinden 8/5/2008 tarihine kadar geldikleri ülke tarafından zorunlu göçe tabi tutulmuő olmak.
- Zorunlu göçten sonra Türk vatandaőı olmak.
- Türkiye’de ikamet etmek.
- 2022 sayılı Kanun dahil Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir ve aylık almamak.
- Geldikleri ülkedeki çalışma sürelerini belgelendirmek.
- Kurumumuz www.sgk.gov.tr internet sitesinde “Emeklilik > Form ve Dilekçeler” başlığı altında yer alan “Bulgaristan Hizmetlerini Borçlanma Talep Dilekçesi” ile yazılı istekte bulunmak.
- Tebliğ edilen borç miktarını üç ay içinde ödemek.

47. Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutularak ülkemize gelenlerin borçlanma hakkının kapsamı nedir?

Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutularak ülkemize gelenler sadece bu ülkedeki çalışma sürelerini borçlanabilirler.

Bu çalışma süreleri arasında veya sonunda boşta geçen (çalışılmayan) sürelerle ev kadınlığında geçen süreler, borçlanma kapsamı dışında tutulmaktadır.

48. Ülkemize gelen tüm soydaŐlarımızı yurtdiŐ borçlanmasından yararlanma hakkı tanınmış mıdır?

Ülkemize gelen soydaŐlarımızın iskanı ile ilgili kanunlarda sadece Bulgaristan'dan gelenler için "zorunlu göç" ifadesi kullanıldığından, yalnızca zorunlu göç nedeniyle bu ülkeden gelen vatandaşlarımız söz konusu düzenleme ile öngörülen borçlanma hakkında yararlandırılmaktadır. Bu ülkeden kendi istekleri ile gelerek Türk vatandaşlığına geçenlerin Türk vatandaŐı değilken geçirdikleri sürelerle ilişkin borçlanma talepleri kabul edilmemektedir.

49. YurtdiŐ sürelerinin borçlanılması sonucunda aylık bağlanabilmesinin Şartları nelerdir?

Borçlanma sonucunda malullük, yaşlılık ya da emekli aylığı bağlanabilmesi için;

- Yurda kesin dönüş yapmış olmak,
- Söz konusu aylık için gerekli asgari süre/gün karŐılıđı kadar ödeme yapmış olmak,
- Aylık bağlamaya ilişkin diğer Şartları yerine getirmiŐ olmak (sigortalılık süresi, yaŐ vb),
- Yazılı istekte bulunmak,

Őartlarının birlikte yerine gelmesi gerekmektedir.

50. Kesin dönüş ne demektir?

Kesin dönüş, yurtdışı sürelerini borçlandıktan sonra aylık talebinde bulunanların yurtdışındaki çalışmalarının sona ermesini, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almamaları durumunu ifade etmektedir.

51. Aylık bağlama şartlarından biri olan “kesin dönüş” ibaresinin tanımında yer alan “sosyal sigorta ödeneği” ve “sosyal yardım ödeneği” hangi anlamda kullanılmaktadır?

Sosyal sigorta ödeneği, çalışma yaşamı süresince karşılaşılan hastalık, iş kazası, meslek hastalığı veya işsizlik gibi riskler nedeniyle iş göremezlik veya işsizlik gibi adlar altında yapılan ödenekleri,

Sosyal yardım ödeneği, bulunan ülke mevzuatı kapsamında, geçimlerini sağlayacak hiçbir gelirleri olmayan veya mevcut gelirleriyle geçimlerini sağlamakta güçlük çeken kişilerin

asgari geçim düzeyi ile sınırlı olmak üzere geçimlerinin sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları tarafından muhtaçlık durumuna ve süresine göre ödenen ikamet şartına bağlı nakdi yardımları,

ifade etmektedir.

52. Yurtdiő borçlanması yaparak tarafına aylık bağlanan kişilerin altı aydan daha uzun bir süre yurtdiőinde bulunmaları halinde sorumlulukları nedir?

Borçlandıkları süreler dikkate alınarak aylığı bağlanıp altı aydan daha uzun süre yurtdiőinde bulunmuş olanların, yurtdiőinde çalışıp çalışmadıklarını ve ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alıp almadıklarını gösterir belgeleri, Kurumumuz www.sgk.gov.tr internet sitesinde “Emeklilik > Form ve Dilekçeler” başlığı altında yer alan “3201 sayılı Kanuna Göre Aylık Alanlara Mahsus Yoklama Belgesi” ile birlikte altı aylık sürenin

dolduğu tarihten sonra üç ay içinde Kurumun söz konusu aylığı bağlayan ilgili ünitesine vermeleri gerekmektedir.

Yurtdiőinde bulunulan altı aylık sürede çalışmayan ve ikamete dayalı sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almayanlardan durumlarını 3201 sayılı Kanuna Göre Aylık Alanlara Mahsus Yoklama Belgesi ile Kuruma bildirenler için ayrıca bir belge istenmemektedir.

53. Yoklama belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna zamanında verilmemesinin sonucu nedir?

Yoklama işlemleri sonucunda altı aydan daha uzun süre yurtdışında buldukları halde, yurtdışında çalışıp çalışmadıklarını ve ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alıp almadıklarını gösterir belgeleri, 3201 sayılı Kanuna Göre Aylık Alanlara Mahsus Yoklama Belgesi ile birlikte süresi içinde Kuruma vermediği tespit edilenlerin aylıkları, bildirim yapılmaksızın söz konusu belgelerin intikaline kadar durdurulmaktadır.

54. YurtdiŐi borçlanması ile aylık bağlanan kişiler Türkiye’de sigortalı olarak çalışabilir mi?

1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan düzenlemeye göre, yurtdiŐında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle aylık bağlananlardan Türkiye’de sigortalı çalışmaya baŐlayanların aylıkları kesilmekteydi.

Ancak yapılan düzenleme ile yurtdiŐında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle aylık bağlananlardan 19/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Türkiye’de sigortalı çalışmaya baŐlayanlar hakkında sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanmaktadır.

55. Yurtdışı hizmetlerini borçlanarak kendisine aylık bağlanan kişiler yurtdışında çalışabilirler mi?

Yurtdışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle kendisine aylık bağlandıktan sonra, aylık alanların yurtdışında çalışmalarının ve sigortadan muaf cüzi çalışmalarının (kısa süreli çalışma) olmaması, ikamete dayalı sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almaması gerekmektedir.

Aylık bağlandıktan sonra tekrar yurtdışında yabancı bir ülke mevzuatına tabi çalışılması, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alınması halinde bağlanmış olan aylık tekrar çalışmaya başlanan tarihte veya ikamete dayalı bir ödenek alınmaya başlandığı tarihten itibaren kesilir.

56. 1/10/2008 ile 19/6/2010 tarihleri arasında Türkiye’de sigortalı olarak çalışmasından dolayı aylıkları iptal edilenlerin aylıkları yeniden bağlanmakta mıdır?

Yurtdışı borçlanması sonucunda tarafına aylık bağlanan kişilerden 1/10/2008 ile 19/6/2010 tarihleri arasında gerek aylık başlangıç tarihi itibariyle sigortalı olmayı gerektiren işinden ayrılmadıkları ya da faaliyetlerini sona erdirmedikleri gerekçesiyle aylıkları iptal edilenler, gerekse aylık başlangıç tarihinden sonra yeniden sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışmaya ya da faaliyete başlamaları nedeniyle aylıkları kesilenler hakkında belirtilen süre içinde sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanmamaktadır.

Ancak, bunların 19/6/2010 tarihinden sonra yeniden tahsis talebinde bulunmaları halinde, ilgili kanunlarda yazılı şartlarla yeniden aylık bağlanmakta ve bu kanunlarda öngörülen sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanmaktadır.

57. Sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında bağlanan sözleşme aylığı (kısmi aylık) nedir?

Sözleşme aylığı, diğer bir ifade ile kısmi aylık sosyal güvenlik sözleşmesi kapsamında sözleşmeye taraf ülkelerde geçen hizmetler toplamına göre hesaplanan ve ilgili ülkedeki gün sayısına isabet eden tutar üzerinden ödenen aylıktır.

Örneğin; Türkiye’de 10 yıllık hizmet süresi ve sözleşmeli B ülkesinde 5 yıllık sigortalılık süresi bulunan sigortalının aylığa hak kazanmasında bu sürelerin toplamı dikkate alınır. Yani kişinin 15 yıllık sigortalılık süresi var gibi kabul edilerek kişinin belirli bir yardıma hak kazanıp kazanmadığına karar verilir. Kişi bu süre ile aylığa hak kazanıyorsa her bir ülkede oransal olarak aylık hesabı yapılır. Türkiye’den 15 yıl üzerinden bağlanması gereken aylığın 10/15’i kadar aylık bağlanır. Mesela 15 yıllık hizmete karşılık 900 TL aylık bağlanması gerekiyorsa, Türkiye’den bağlanacak aylık 600 TL olacaktır. Bu bağlanan aylık kısmi aylıktır. Tam aylığın kalan 5/15 süresi de B ülkesinin mevzuatına göre hesaplanıp B ülkesince ödenir.

58.Sözleşme aylığı alanlar borçlanma hakkına sahip midir?

Sözleşmeli ülkede geçen süreleri değerlendirilerek taraflarına Türkiye'den sözleşme aylığı (kısmi aylık) bağlanan sigortalılar, yurt dışı borçlanması yoluyla tam aylıktan eksik kalan sürelerini tamamlama ve bu aylıklarını tam aylığa yükseltme imkanına sahiptir.

59. Kısmi aylık alanlar yurtdiŐi borçlanması yapmak için nereye başvurmalıdırlar?

- Kısmi aylık bağlanmış olan devlet memurları “SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü YurtdiŐi Hizmetler Daire Başkanlığı – Kamu Borçlanma Servisi Milli Müdafa Cad. No:24 Bakanlıklar/Ankara” adresine,
- Türkiye Almanya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi uygulanmak suretiyle kısmi aylıkları, hizmet akdi ile veya kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için öngörülen mevzuata göre bağlanan, sigortalılar ile hak sahipleri yurtdiŐi borçlanması yapmak için aylığı bağlayan sosyal güvenlik il müdürlüklerine/ merkezlerine,
- Türkiye Almanya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi haricindeki diğer sosyal güvenlik sözleşmelerine göre kısmi aylıkları, hizmet akdi ile kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için öngörülen mevzuata göre bağlanan, sigortalılar ile hak sahipleri yurtdiŐi borçlanması yapmak için “SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü YurtdiŐi Hizmetler Daire Başkanlığı MithatpaŐa Caddesi No:7 Sıhhiye – ANKARA” adresine,

başvurmaları gerekmektedir.

60. Sosyal güvenlik sözleşmesine göre kısmi aylık almakta iken yurtdiő hizmet borçlanması yapanların aylıkları hangi tarih itibari ile tam aylığa dönüőtürölür?

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kısmi aylık almakta iken yurtdiő hizmet borçlanması yapanların kısmi aylıkları;

- Borcun ödendiği tarih kesin dönüş tarihinden önce ise kesin dönüş tarihini,
- Borcun ödendiği tarih kesin dönüş tarihinden sonra ise borcun ödendiği tarihi,

takip eden aybaőından itibaren, tam aylığa yükseltilir.

61. YurtdiŐi sigortalılarına yönelik düzenlenen “Danışma Günüleri” hakkında bilgi verir misiniz?

Danışma Günüleri, yurtdiŐi sigortalılarımızı sosyal güvenlik hakları konusunda bilgilendirmeye yönelik Sosyal Güvenlik Kurumu ve yabancı ulti sosyal güvenlik kurumunca ortaklaŐa olarak düzenlenen ve ilgili ultiyelerin sosyal güvenlik alanındaki uzmanları tarafından ücretsiz verilen hizmet etkinlikleridir.

Danışma Günüleri, yılda dört defa Almanya, iki defa Fransa ve iki defa Hollanda ile birlikte yapılmaktadır.

62. Danışma günlerinin sigortalılar için önemi nedir?

- Danışma günlerinde hizmetler ücretsiz olarak verilmektedir.
- Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilileri tarafından birinci ağızdan ve doğru yönlendirmeler yapılmaktadır.
- Vatandaşlarımızın sosyal güvenlik hak ve yükümlölükleri hakkında bilgilendirilmesi ve Kurumca sunulan hizmetlerden haberdar edilmesi sağlanmaktadır.
- Yabancı ölke vatandaşlarına da sosyal güvenlik ile ilgili danışma hizmeti sunulmaktadır.

63. Sosyal Güvenlik Kurumu hangi ülkelerden gelir/aylık alanların gelir/aylıklarının ödenmesine aracılık etmektedir?

Sosyal Güvenlik Kurumu, Almanya ve Bulgaristan ile yapılan protokollere istinaden bu ülkelerden gelir/aylık alıp ülkemizde daimi ikamet eden kişilerin ödemelerine aracılık etmektedir.

64. Yurtdışı iş ve işlemleri için nasıl bilgi alınabilir?

Yurtdışı iş ve işlemleri ile ilgili olarak;

- Yurtdışında bulunan ülkelerdeki çalışma ve sosyal güvenlik ataşeliklerinden, bunların bulunmadığı yerlerde dış temsilciliklerimizden,
- Sosyal Güvenlik Kurumunun merkez ve taşra teşkilatlarından,
- Alo 170 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bilgi İletişim Merkezinden,
- Alo Yurtdanış Servisinin +90 (312) 444 32 01 nolu bilgi merkezinden,
- **www.sgk.gov.tr** web sitesinden,
- **yurtdisi@sgk.gov.tr** elektronik posta adresinden,

gerekli bilgiler alınabilir.

SGK

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

Hak Sahipliği

E-Bildirge

E-Hizmetler

SMS Bilgilendirme

Evrak Takip

Kesenek Bilgi Sistemi

e-SGK

Diğer Uygulamalar

E-Eczane

E-Optik

Hastanemi Seç
Doktoruma Ulaş

E-Hastane

Tıbbi Malzeme

**SİZE BİR TELEFON KADAR YAKINIZ!
HER TÜRLÜ BİLGİ TALEBİNİZ
SORU VE SORUNLARINIZ İÇİN**

**ALO
170**

www.sgk.gov.tr

ISBN : 978-605-86447-9-3